

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/233/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117220126
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2117220126.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a sudcov: JUDr. Martin Holič a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: H. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. č. d. XXX, zastúpený advokátom JUDr. Daliborom Pavelkom, so sídlom Pribinova 46, Hlohovec, o zaplatenie sumy 2.314,16 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 12. októbra 2018, č.k. 40Csp/51/2017-157 a proti opravnému uzneseniu zo dňa 06. decembra 2018, č.k. 40Csp/51/2017-165, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti lehoty na plnenie priznanej pohľadávky vo výroku I. p o t v r d z u j e a výrok II. napadnutého rozsudku ako aj opravné uznesenie zo dňa 06.12.2018 č.k. 40Csp/51/2017-165 r u š í a vec mu v zrušenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1.250,36 eur spolu s ročným 5 % úrokom z omeškania zo sumy 1.250,36 eur od 25.08.2017 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných splátkach po 60,- eur mesačne splatných vždy do 20. dňa v mesiaci od právoplatnosti tohto rozhodnutia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Vo výroku II. rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovenia § 1 ods. 2, § 2 písm. d), § 2 písm. g) a h), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., § 52, § 53 ods. 1, § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 232 ods. 3, § 255 ods.2 CSP.

3. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bol uzavretou úverovou zmluvou založený spotrebiteľský vzťah, v ktorom žalovaný vystupuje ako spotrebiteľ a žalobca ako dodávateľ a ktorý spĺňa podmienky na priznanie zvýšenej hmotnoprávnej a procesnoprávnej ochrany podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a osobitných ustanovení Občianskeho zákonníka a Civilného sporového poriadku. Žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 2.500,-Eur s dojednanou odplatom vyčíslenou v zmluve percentuálne - 21,46 % (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). Celková čiastka úveru ako obligatórna náležitosť zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) v spojení s § 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch v zmluve je uvedená v sume 5.179,08 eur, ktorá suma sa zrejme skladá - nakoľko v zmluve nie sú vyčíslené celkové náklady spotrebiteľa so spotrebiteľským úverom - zo súčtu násobku počtu a výšky splátok (108 x 47,26) s poplatkom za poskytnutie úveru vo výške 75,-eur, t. j. 5.104,08 eur + 75,-eur = 5.179,08 eur. Z uvedeného má súd za to, že celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť v sebe

nezahŕňa poplatok za poistenie schopnosti splácať úver, keď je nepochybné, že tento bol dojednaný vo výške 1,16 eur mesačne a z toho dôvodu aj mesačná splátka v Prehľade splátok predstavovala sumu (47,26+1,16) 48,42 eur. Z uvedeného mal súd zato, že celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť, nie je uvedená v správnej výške, keď nevychádza zo správnej výšky celkových nákladov spotrebiteľa s úverom. Z uvedeného dôvodu následne vykonaných kontrolným prepočtom výšky RPMN dospel súd k záveru, že táto je nesprávne uvedená v neprospech spotrebiteľa, keď pri sume pôžičky/úveru 2.500 eur a celkovej čiastke, ktorú musí klient zaplatiť 5.304,36 eur [108 (počet splátok) x 48,42 (splátka s poistením) +75 (poplatok za poskytnutie úveru)] je táto vo výške 21,23 % a nie 20,84 %. K termínu konečnej splatnosti úveru bol súd toho názoru, že tento jednoznačne vyplýval z položky „Splatnosť úveru 21.10.2024“ tak, aby spotrebiteľ mal vedomosť ako dlho bude poskytnutý úver splácať. K žalovaným namietanej ďalšej absencii obligatórnej náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom, s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splácania (§ 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch) súd bol toho názoru, že túto vedomosť žalovaný z uzavretej spotrebiteľskej zmluvy nemal. Zmluva totiž neobsahuje rozčlenenie splátky úveru tak, aby bolo zrejmé, aká čiastka z celkovej výšky splátky 47,26 eur bez poistenia predstavuje istinu, úrok a iné poplatky. Primárnemu účelu právnej úpravy spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa, jeho ochrana) potom zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone, v čase vzniku zmluvného vzťahu, slovami „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúce sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine tak i k úrokom a tiež prípadne k iným poplatkom. Je nepostačujúce uvedenie „len celkovej výšky splátky“, v splátke by mala byť oddelene uvedená výška splátky istiny, výška splátky úroku a výška splátky poplatkov a iných prípadných nárokov (teda aká časť takto určenej splátky bude pripadať na splácanie istiny, aká časť na splácanie úrokov a aká časť na splácanie prípadných poplatkov a ďalších nákladov) a poukázal pritom na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/294/2017 zo dňa 23.04.2018. Súd tak prijal právny záver, že zmluva neobsahuje správne uvedenú RPMN v dôsledku nezohľadnenia poplatku za poistenie v celkových nákladoch, zmluva neobsahuje správne uvedenú celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a neobsahuje rozpis splátky v jej členení v znení zákona účinného v čase vzniku zmluvného vzťahu. Z uvedených dôvodov súd posúdil zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Ako bolo uvedené, na vyhodnotenie, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, pritom postačí absencia aj len jednej náležitosti. Preto súd po zhodnotení porušenia obligatórnych povinností v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a l), vyhodnotil zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Na základe uvedeného súd zhodnotil žalobu ako dôvodnú v časti, keď po započítaní vykonaných úhrad žalovaným vo výške - tak ako vyplývajú z Aktuálneho zostatku úveru - 876,64 eur na istinu úveru a zohľadnení vkladov hotovosti na inkasný účet v sume 373,-eur, súd započítal na splatenie istiny úveru (2.500,-Eur) celkovo sumu 1.249,64 eur. Z uvedeného dôvodu súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.250,36 eur istiny. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou dlžnej istiny dňom nasledujúcim po dni mimoriadneho zosplatenia, preto je povinný zaplatiť žalobcovi z dlžnej sumy zákonné úroky z omeškania vo výške uvedenej vo výroku vyplývajúce z § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov v súlade so žalobcom uplatnenou výškou 5 % ročne od 25.08.2017 do zaplatenia. Žalovaný požiadal o uloženie povinnosti zaplatiť žalobcovi dlžný zostatok v splátkach a to z dôvodu jej zárokových pomerov, ktoré sa ustálili. Súd mal z vykonanej lustrácie žalovaného preukázané, že tento nie je ženatý, je bezdetný a preto nemá inú prednostnú vyživovaciu povinnosť. Žalovaný v skutkových tvrdeniach opísal dôvody porušenia jeho platobnej disciplíny, tiež súdu preukázal úhrady pred mimoriadnym zosplatením úveru, ktoré neboli žalobcom započítané na splatenie úveru. Nakoľko žalobca nebol prítomný na pojednávaní, znášal následok nemožnosti vyvrátenia pravdivosti tvrdených a preukázaných úhrad žalovaným na inkasný účet, keď súd nemal pochybnosti z predložených listín o vykonaných úhradách žalovaným v dôsledku ich riadneho označenia pobočkou žalovaného. Súd preto návrhu žalovaného vyhovel a umožnil mu v súlade s § 232 ods. 3 C.s.p. zaplatiť dlh v pravidelných mesačných splátkach po 60, eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci, od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p., keď náhradu trov konania pomerne rozdelil. Z pôvodne žalobcom uplatnených 2.314,16 eur bola žaloba dôvodná v časti 1.250,36 istiny. Preto úspech žalobcu predstavoval 54,03 %, úspech žalovanej 45,97 %, čistý úspech žalobcu 8,03 %. Súd prihladol na to, že zamietol žalobu aj v časti kapitalizovaného úroku do zosplatenia ako aj uplatňovaného úroku po

zosplatnení úveru. Z uvedeného dôvodu súd rozhodol, že žiadna zo strán na náhradu trov konania nemá právo.

4. Odvolaním napadnutým opravným uznesením súd prvej inštancie opravil výrok Okresného súdu Trnava takto: Súd opravuje výrok rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 40Csp/51/2017 - 157 zo dňa 12.10.2018 tak, že správne má znieť:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1.250,36 € spolu s ročným 5 % úrokom z omeškania zo sumy 1.250,36 € od 25.08.2017 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných splátkach po 60,- € mesačne splatných vždy do 20. dňa v mesiaci od právoplatnosti tohto rozhodnutia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietla.

III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

5. Svoje rozhodnutie o vydaní opravného uznesenia súd právne odôvodnil § 224 CSP a uviedol, že vzhľadom k tomu, že vo vyhlásenom a písomne vyhotovenom rozsudku č.k. 40C/151/2017-157 zo dňa 12.10.2018 došlo k zrejmej chybe, súd vydal opravné uznesenie, ktorým túto nesprávnosť opravil. Z odôvodnenia vyhláseného a písomne vyhotoveného rozsudku je nepochybné, že v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol a pritom tento výrok o zamietnutí žaloby vo zvyšku nebol poňatý do enunciátu.

6. Voči rozsudku súdu prvej inštancie ako aj voči jeho opravnému uzneseniu podal odvolanie žalobca a to v rozsahu zamietnutej časti, v časti povolenia splácať dlh v splátkach a v časti trov konania z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h) a f) Civilného sporového poriadku a žiada, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a vyhovel žalobe v celom rozsahu ako aj vyhovel návrhu na zaplatenie trov konania. Odvolateľ nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie, že v zmluve chýba náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) a s poukazom na bod 2.5.3 obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere je toho názoru, že je nesporné, že zmluva obsahuje údaje o výške, počte a termínoch anuitnej splátky v bode 1.2. obchodných podmienok, v bode 2.5.3 je obsiahnutý spôsob anuitného splácania a v bode 2.5.5. obchodných podmienok je uvedené poradie uspokojovania pohľadávky. Taktiež poukázal na ustálenú súdnu prax Najvyššieho súdu SR ohľadne splnenia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 22.02.2018 č.k. 3Cdo/146/2017 zo dňa 23.04.2018 č.k. 4Cdo/211/2017, zo dňa 17.04.2018 č.k. 3Cdo/56/2018, zo dňa 26.09.2018 č.k. 4Cdo/65/2018, zo dňa 23.04.2018 č.k. 4Cdo/187/2017. Žalobca taktiež uviedol, že nesúhlasí s tvrdením súdu, že RPMN bola dohodnutá v zmluve nesprávne vo výške 20,84%, namiesto správnej 21,23% z dôvodu, že žalobca nezarátal do výpočtu poplatkov za poistenie, nakoľko žalobca má za to, že celkové náklady spotrebiteľa zodpovedajú násobku počtu splátok a výšky splátok a súčtu s poplatkom za poskytnutie úveru, t.j. 5.179,08 eur a uvedenej v súlade s § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého poistenie sa zarátava do celkových nákladov iba vtedy, ak spotrebiteľ musel poistnú zmluvu uzavrieť. Žalobca je toho názoru, že poistenie je v každom prípade dohodnuté individuálne, nakoľko nie je podmienkou poskytnutia úveru a žalobca sprostredkúva poistenie na základe žiadosti klienta. Vzhľadom na všetko uvedené má žalobca za to, že RPMN je v zmluve uvedená správne a je v súlade so zákonom. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/25/2017-114 zo dňa 20.02.2018. Žalobca nesúhlasí s rozhodnutím súdu, ktorým povolil žalovanému splácať dlžnú sumu v splátkach po 60,- eur mesačne, nakoľko je toho názoru, že súd nedostatočne zistil skutkový stav a nedostatočne preskúmal pomery žalovaného. Taktiež žalobca poukázal na skutočnosť, že vzhľadom na čas od podania žaloby na súd mal žalovaný možnosť prejavíť svoju snahu a záujem dlh uhrádzať a tým preukázať, že mohol priebežne peňažný dlh splácať aspoň v akej-takej výške, avšak žalovaný tak neuskutočnil a počas celého súdneho konania neuskutočnil ani jednu úhradu, hoci žalovaný tvrdí opak. Splácanie dlhu v splátka po 60,- eur mesačne bude trvať neprimerane dlho, čo poškodí nielen žalobcu, ale aj samotného žalovaného, ktorému zatiaľ bude narastať úrok z omeškania. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov Slovenskej republiky a to Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12Co/145/2017-85 z 31.07.2017, č.k. 15Co/185/2017-136 z 27.09.2017, Krajského súdu v Bratislave č.k. 8Co/116/2017-64 zo dňa 30.01.2018 atď.

7. K odvolaniu žalobcu zaslal písomné vyjadrenie žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu, v ktorom uviedol, že odvolacie námietky žalobcu v otázke absencie zákonnej náležitosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a v otázke výpočtu RPMN nie sú dôvodné, nakoľko súd prvej inštancie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami vysporiadal správne a zákonne a v tejto súvislosti odkazuje na právnu argumentáciu prezentovanú ním v konaní pred súdom prvej inštancie. Vo veci povolenia

splácať dlžnú sumu v splátkach má žalovaný za to, že súd prvej inštancie postupoval a rozhodol správne, preto i v tejto časti považuje odvolacie námietky žalobcu za nedôvodné a žiada priznať náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti lehoty na plnenie priznanej sumy vo výroku I. je potrebné ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdiť a opravné uznesenie, ktorým súd žalobu zamietol spolu so závislom výrokom II. napadnutého rozsudku o náhrade trov konania je potrebné zrušiť (§ 389 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa (§ 391 CSP).

9. Predmetom konania na súde prvej inštancie je nárok žalobcu na zaplatenie sumy 2.314,16 eur titulom istiny, úroku vo výške 138,74 eur, úrokov z omeškania vo výške 1,19 eur, úrokov vo výške 17,90% ročne zo sumy 2.314,16 eur od 25.08.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatennej istiny 2.314,16 eur od 25.08.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 138,74 eur od 25.08.2017 do zaplatenia.

10. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti určenia lehoty na plnenie priznanej pohľadávky (výrok I.) spolu so závislým výrokom o náhrade trov konania (výrok II) ako aj správnosť opravného uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 06.12.2018, ktorým súd doplnil rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 12.10.2018 o výrok, ktorý vo zvyšku žalobu zamietol (v časti istiny 1.063,80 eur, úroku vo výške 138,74 eur, úrokov z omeškania vo výške 1,19 eur, úrokov vo výške 17,90% ročne zo sumy 2.314,16 eur od 25.08.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatennej istiny 1.063,80 eur od 25.08.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 138,74 eur od 25.08.2017 do zaplatenia).

11. Už prvým výrokom preskúmaného rozsudku právoplatnou časťou (§ 367 ods. 2 CSP), ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.250,36 eur spolu s ročným 5 % úrokom z omeškania zo sumy 1.250,36 eur od 25.08.2017 do zaplatenia, sa odvolací súd už nebude zaoberať, nakoľko žalovaný proti tejto časti rozsudku odvolanie nepodal a preto sa nemohol stať tento výrok predmetom odvolacieho prieskumu.

12. Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti lehoty na plnenie priznanej pohľadávky (výrok I.).

13. Podľa § 232 ods. 4 CSP ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

14. Citované ustanovenia upravujú všeobecnú lehotu na plnenie (tri dni), ktorá začína plynúť od právoplatnosti rozsudku. Súd môže tiež povoliť plnenie v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, pričom hľadiskami pre úvahu súdu, či má žalovanému, ktorého platobnú povinnosť určil, priznať výhodu splátok, bude najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného, aj v konaní prejavená snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, že by prípadné zdržanie v plnení súdom ustanovené povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé.

15. Jedným z ustálených pravidiel rozhodovacej praxe súdov je pravidlo, podľa ktorého by k zaplateniu celého dlhu i vo forme splátok malo prísť najneskôr do 36 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa takáto výhoda poskytla (resp. v časovom intervale takéto rozpätie prekračujúcom nanajvýš nepatrne) a to i pri zohľadnení okolnosti získania žalovaným nespornej výhody (odkladu) už praktickým donútením žalobcu uplatniť právo na súde.

16. Výška sumy priznanej rozsudkom súdu prvej inštancie na istine predstavovala sumu 1.250,36 Eur, ktorá pri rešpektovaní vyššie priblíženého pravidla o rozložiteľnosti splátok najviac na tri roky odôvodňuje výšku splátky 60,- Eur mesačne, tak ako žiadal žalovaný.

17. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že princípu vyváženej ochrany práv oboch strán sporu i so zreteľom k okolnostiam vlastným tejto konkrétnej veci (s prihliadnutím k skutočnosti, že žalovaný od podania žaloby neuhradil dlh ani čiastočne, na strane druhej s prihliadnutím k jeho zlej sociálnej situácii, nakoľko je bez stáleho zamestnania, pracuje len brigádnicke, nie je poberateľom žiadnych dávok) zodpovedá lehota na plnenie a povolenie splátok tak ako rozhodol súd prvej inštancie. Podľa názoru odvolacieho súdu sú dané dôvody v zmysle § 232 ods. 3 veta druhá CSP, na základe ktorých je dôvodné určiť, že peňažné plnenie možno umožniť žalovanému vykonať aj v splátkach, pričom s prihliadnutím na výšku dlhu, ako aj na skutočnosť, že tento svoju pohľadávku už predtým, ako sa stal predmetom súdneho konania, mohol splácať v splátkach, súd prvej inštancie správne určil výšku mesačnej splátky s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

18. Ďalej sa odvolací súd zaoberal odvolaním žalobcu voči opravnému uzneseniu, ktorým súd prvej inštancie doplnil enunciat svojho rozhodnutia zo dňa 12. októbra 2018 č.k. 40Csp/51/2017-157 o zamietajúci výrok, ktorý opomenul vyhlásiť a uviesť vo vyhotovení svojho rozhodnutia. Týmto opravným uznesením súd prvej inštancie rozhodol o zamietnutí uplatneného nároku žalobcu a to v časti istiny 1.063,80 eur, úroku vo výške 138,74 eur, úrokov z omeškania vo výške 1,19 eur, úrokov vo výške 17,90% ročne zo sumy 2.314,16 eur od 25.08.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatennej istiny 1.063,80 eur od 25.08.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 138,74 eur od 25.08.2017 do zaplatenia.

19. Odvolací súd je pri preskúvaní odvolaním napadnutého rozhodnutia zásadne viazaný uplatneným rozsahom a dôvodmi odvolania, vyplýva z toho mimo iného to, že pri preskúvaní správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie môže prihliadať len k tým dôvodom, ktoré odvolateľ v odvolaní označil, nie je viazaný rozsahom odvolania len v prípadoch uvedených v § 379 písm. a), b), c) Civilného sporového poriadku (nejde o daný prípad), pričom však vždy musí prihliadnuť k vadám týkajúcich sa procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

20. Podľa § 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

21. Z citovaného ustanovenia procesného predpisu potom vyplýva, že odvolací súd musí z úradnej povinnosti skúmať vady konania pred súdom prvej inštancie, ktoré sa týkajú procesných podmienok. Odvolací súd prihliada na tieto vady, aj keď odvolateľom neboli uplatnené. Kedy o takúto procesnú vadu ide, je vecou posúdenia konkrétneho prípadu. Preskúvacia činnosť odvolacieho súdu tak v sebe zahŕňa nielen skúmanie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ale aj postupu súdu z hľadiska procesnoprávných predpisov.

22. Podľa § 225 ods. 1, 2 CSP, ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže strana do 15 dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu. (2) Doplnenie urobí súd dopĺňacím rozsudkom, na ktorý sa primerane použijú ustanovenia o rozsudku. Ak súd nevyhovie návrhu strany na doplnenie rozsudku, návrh zamietne.

23. V prejednávanej veci, z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie o zamietajúcom výroku rozhodol opravným uznesením, hoci správnou formou rozhodnutia v zmysle § 225 CSP malo byť vyhlásenie dopĺňacieho rozsudku, pretože súd prvej inštancie týmto opravným uznesením rozhodoval o ďalšej časti nároku žalobcu a teda rozhodoval o merite veci, ktoré rozhodnutie malo byť aj verejne vyhlásené (pozri

R 35/2010). Súd prvej inštancie sa tak nedôsledne riadil ustanovením § 212 CSP < upravujúceho formy rozhodnutia súdov prvej inštancie tak, že súd rozhoduje rozsudkom, ak rozhoduje vo veci samej; inak rozhoduje uznesením (§ 234 ods. 1 CSP).

24. Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

25. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“), každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

26. Podľa čl. 48 ods. 2, vety prvej Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

27. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

28. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

29. Citovaný čl. 46 ods. 1 ústavy (podobne aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu, zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy) normujúcich rámec, v ktorom je možné domáhať sa jeho rešpektovania (m. m. I. ÚS 22/03).

30. Obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto („každý“) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08).

31. Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe najmä princíp „rovnosti zbraní“, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a ďalšie požiadavky spravodlivého súdneho konania. Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Procesný postup súdu pri konštituovaní rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto potrebné považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania, ktoré (práva) slúžia na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je možné považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený pri jeho uplatnení v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza v takomto prípade k stavu, kedy sa mu postupom súdu odníma možnosť konať pred súdom, porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

32. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 54/2011 z 20. marca 2012, okrem iného vyplýva, že základným právom účastníka je, aby jeho vec bola prejednaná v jeho prítomnosti (tiež čl. 38 ods. 2 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, obdobne čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Občiansky súdny poriadok zabezpečuje toto právo - vo vytvorenom

zákonnom rámci - tak, že ukladá súdu, ak zákon nestanovuje inak, aby nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkom doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať (§ 115 ods. 2 O.s.p.). Je potom na účastníkovi, či svoje právo využije, alebo nie.

33. Postupom súdu prvej inštancie, ktorý sa priečil § 212 CSP <., dochádza k odňatiu možnosti konať pred súdom (§ 389 písm. b/ CSP). Verejné vyhlásenie rozsudku je úkon súdu, ktorý je z hľadiska vecného, časového, miestneho a personálneho neopakovateľný a nezameniteľný s iným úkonom súdu. Táto procesná vada konania je odstrániteľná len zrušením rozhodnutia vydaného v konaní, v ktorom k nej došlo (R 14/2010). Ústava zaručuje nie teoretické a iluzórne práva, ale konkrétne a účinné, preto požiadavku verejného vyhlásenia rozsudku možno považovať za splnenú len vtedy, ak má každý možnosť získať informácie o dátume a mieste vyhlásenia rozsudku tak, aby pri takomto zverejnení mohol byť prítomný ktokoľvek, kto má o to záujem, pričom vo vzťahu k účastníkom konania sa musí vychádzať z prezumpcie tohto záujmu (porovnaj Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 5/02). Účastník konania má právo byť prítomný na vyhlásení rozsudku súdu a len on sám môže rozhodnúť, či sa tohto zasadnutia zúčastní alebo nezúčastní. Jeho rozhodnutie nemôže ovplyvniť postup súdu pri realizácii konania v intenciách článku 142 ods. 3 ústavy a zákona. Iný postup všeobecného súdu znamená porušenie ústavnosti v konaní pred ním, ktoré spočíva v porušení základného práva účastníka konania zakotveného v článku 6 ods. 1 dohovor v spojení s článkom 142 ods. 3 ústavy. Dovolací súd v tejto súvislosti opakovane zdôrazňuje, že spomenuté ustanovenie čl. 142 ods. 3 ústavy, ktoré obsahuje princíp verejného vyhlásenia rozsudku, má povahu ústavného príkazu pre všeobecné súdy, podľa ktorého v prípade, že rozhodujú vo forme rozsudku, sú povinné tieto rozsudky vyhlásiť vždy verejne. Ide tu o ústavnú záruku, že všeobecné súdy ako štátne orgány nemôžu obmedziť právne postavenie účastníkov v konaní pred nimi, ktoré postavenie im má poskytnúť možnosť verejne sa oboznámiť s obsahom rozsudku a s jeho odôvodnením (právo na aktívne, faktické, pozitívne konanie štátu, ktoré má základ v ústave a jej princípoch). Zabezpečuje sa tým transparentný výkon spravodlivosti, čím sa prispieva k dosiahnutiu cieľa sledovaného článkom 6 ods. 1 Dohovoru.

34. Povinnosťou súdu prvej inštancie bolo preto zachovať zákonom stanovený postup oznámenia miesta a času verejného vyhlásenia doplniaceho rozsudku podľa § 225 CSP a vo veci o zvyšnom uplatnenom nároku žalobcu rozhodnúť, k čomu však podľa obsahu spisu nedošlo, nakoľko bolo vydané len opravné uznesenie, bez nariadenia pojednávania a pritom predmetom rozhodnutia bol nárok vo veci samej (zaplatenie sumy 1.063,80 eur, úroku vo výške 138,74 eur, úrokov z omeškania vo výške 1,19 eur, úrokov vo výške 17,90% ročne zo sumy 2.314,16 eur od 25.08.2017 do zaplattenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplattenej istiny 1.063,80 eur od 25.08.2017 do zaplattenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplattených úrokov 138,74 eur od 25.08.2017 do zaplattenia (pozri 4 Cdo 264/2009). V tejto súvislosti odvolací súd cituje z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. IM Obdo V 3/2007: „Ak súd prvého stupňa výrokom rozsudku, vyhlásenom na pojednávaní, nerozhodol o celom predmete konania, o ostávajúcej časti môže rozhodnúť len doplniacím rozsudkom podľa § 166 O. s. p., pre ktorý platia obdobne ustanovenia o rozsudku, teda okrem iného na jeho vyhlásenie bolo potrebné nariadiť pojednávanie. Nemôže o tom rozhodnúť opravným uznesením. Súd prvej inštancie teda uvedeným chybným procesným postupom (v rozpore s § 212 CSP a § 225 CSP) nevytvoril sporovým stranám zákonom predpokladanú procesnú možnosť účasti na vyhlásení napadnutého rozsudku, tým nebol naplnený bezvýnimčný ústavný príkaz verejného vyhlásenia rozsudku, zabezpečujúci právo na transparentný a spravodlivý súdny proces.

35. Odvolací súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že súd prvej inštancie konal v danej právnej veci inak, ako mu to stanovil Civilný sporový poriadok v ust. § 212 CSP a § 225 CSP, a tým znemožnil sporovým stranám realizáciu ich procesných práv, ktoré im pri vyhlasovaní rozsudku patria. Takéto konanie odvolacieho súdu je porušením práva na súdnu ochranu a predstavuje vadu konania v zmysle § 389 písm. b) CSP.

36. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 389 písm. b) CSP, ktorá je dôvodom pre ktorý odvolací súd zrušil napadnuté opravné uznesenie súdu prvej inštancie spolu so závislým výrokom o náhrade trov konania (výrok II. napadnutého rozsudku) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 391 CSP).

37. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancii tiež o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

38. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).